

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124180 Fax : 210-2124524

Αθήνα 20/2/2018
Αριθμ. Πρωτ.: 92/14309

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

ΘΕΜΑ: «Τροποποίηση των κριτηρίων για το πρόγραμμα “Μείωσης της ρύπανσης νερού από γεωργική δραστηριότητα”»

ΣΧΕΤ: 1. Η ΠΑΒ 482/25.01.2018
2. Η ΠΑΒ 490/25.01.2018

Απαντώντας στις παραπάνω Αναφορές, που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Γ. Κατσιαντώνης, Γ. Λαμπρούλης** και **Κ. Στεργίου**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η δράση 10.01.04 «Μείωση της ρύπανσης νερού από γεωργική δραστηριότητα» του Μέτρου 10 «Γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 είναι εθελοντική και εφαρμόζεται στις 30 περιοχές, που είναι ήδη χαρακτηρισμένες με ΦΕΚ ως ευπρόσβλητες στα νιτρικά γεωργικής προέλευσης (σύμφωνα με την Οδηγία 91/676/ΕΟΚ «για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης»), καθώς και σε 7 σημαντικά υδροτοπικά συστήματα, όπως φαίνεται στην παράγραφο 2 «Περιοχές παρέμβασης» του άρθρου 22 «Δράση 10.01.04 Μείωση της ρύπανσης νερού από γεωργική δραστηριότητα» της αριθ. 1013/95296/13.09.2017 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'3256/18-9-2017), όπως τροποποιήθηκε με την αριθ. 2064/136790/20-12-2017 (Β'4507) ΥΑ. Οι συγκεκριμένες περιοχές παρέμβασης της δράσης αποτελούν περίπου το 70% της καλλιεργήσιμης έκτασης της χώρας και περιλαμβάνουν κατά κύριο λόγο τις εντατικά και άρα περισσότερο επιβαρυνμένες σε εισροές νιτρικών και φωσφορικών ιόντων, φυτοπροστατευτικών προϊόντων κ.ά. καλλιεργούμενες εκτάσεις αυτής. Επομένως, δεν πρόκειται για «πρόγραμμα νιτρορύπανσης», αλλά για πρόγραμμα γενικότερα μείωσης της ρύπανσης νερού με περαιτέρω περιβαλλοντικά οφέλη.

Η δράση 10.01.04, όπως προκύπτει από το ΠΑΑ 2014-2020 αλλά και τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ.1305/2013, συνεισφέρει στην προτεραιότητα 4 «Αποκατάσταση, διατήρηση και ενίσχυση των οικοσυστημάτων που συνδέονται με τη γεωργία και τη δασοπονία» και ειδικότερα στις Περιοχές Εστίασης:

4α) Αποκατάσταση, διατήρηση και ενίσχυση της βιοποικιλότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών Natura 2000, και εντός των περιοχών που αντιμετωπίζουν φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα, της γεωργίας Υψηλής Φυσικής Αξίας (HNV) και της κατάστασης των ευρωπαϊκών τοπιών.

4β) Βελτίωση της διαχείρισης των υδάτων, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης των λιπασμάτων και των φυτοφαρμάκων.

4γ) Πρόληψη της διάβρωσης του εδάφους και βελτίωση της διαχείρισης αυτού.

Λόγω της μεγάλης έκτασης της περιοχής παρέμβασης, του αυξημένου ενδιαφέροντος των παραγωγών και του εγκεκριμένου προϋπολογισμού, κρίθηκε απαραίτητο να τεθούν στο πρόγραμμα κριτήρια επιλογής των υποψήφιων δικαιούχων. Επισημαίνεται ότι, κανονιστικά τα κριτήρια επιλογής στο μέτρο γεωργοπεριβαλλοντικών και κλιματικών ενισχύσεων θα πρέπει να αφορούν μόνο στην περιβαλλοντική στόχευση του μέτρου.

Δεδομένης της στόχευσης της δράσης, καταρχάς στην ποιότητα των υδάτων και δευτερευόντως στη βιοποικιλότητα και στην περίπτωση που ο συνολικός προϋπολογισμός των αιτήσεων ενίσχυσης στη δράση είναι μεγαλύτερος του προκηρυχθέντος ποσού, τα υποψήφια για ένταξη αγροτεμάχια κατατάσσονται με βάση τα παρακάτω κριτήρια επιλογής:

1. Η γεωργική γη που βρίσκεται σε υπόγεια υδατικά συστήματα με κακή ποιοτική (χημική) κατάσταση, όσον αφορά στα υπόγεια ύδατα.
2. Η γεωργική γη που βρίσκεται σε προστατευόμενη περιοχή (περιοχές NATURA, θεσμοθετημένες περιοχές εθνικών πάρκων).

Τα παραπάνω κριτήρια εξασφαλίζουν την περιβαλλοντική στόχευση της δράσης και δίνουν προτεραιότητα στις περισσότερες επιβαρυνμένες από ρύπανση των υδάτων περιοχές και δευτερευόντως σε εκείνες που υποστηρίζουν σημαντική βιοποικιλότητα, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται το μέγιστο περιβαλλοντικό αποτέλεσμα.

Στις 28.12.2017 εκδόθηκε η 1^η Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος για τη δράση 10.1.04 συνολικού προϋπολογισμού 200 εκατ. ευρώ (αριθ. 2175/139694/28.12.2017 με ΑΔΑ: Ω4ΞΚ4653ΠΓ-Ω2Ε). Σημειώνεται ότι η δράση προκηρύχτηκε, αφού είχε προηγηθεί η έγκριση των κριτηρίων επιλογής από τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΑ κατά την 4η συνεδρίαση αυτής στις 15/12/2017, όπως προβλέπεται από τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 1305/2013.

Η εφαρμογή των ανωτέρω κριτηρίων θα έχει ως αποτέλεσμα εξαίρεση υποψηφίων μόνο στην περίπτωση εκείνη που, λόγω του τεράστιου ενδιαφέροντος, ο συνολικός προϋπολογισμός των αιτήσεων στήριξης που θα υποβληθούν, θα υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της αριθ. 2175/139694/28.12.2017 Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος. Επισημαίνεται ότι ο προϋπολογισμός της παρούσας Πρόσκλησης είναι υπερτριπλάσιος του προϋπολογισμού της προηγούμενης Προγραμματικής Περιόδου, δηλαδή του ΠΑΑ 2007-2013 για τη δράση 2.1 «Προστασία των ευαίσθητων στα νιτρικά περιοχών» του Μέτρου 2.1.4 «Γεωργοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις».

Επομένως, τα παραπάνω κριτήρια επιλογής εξασφαλίζουν τον κύριο στόχο του προγράμματος, που δεν είναι άλλος από τη μεγιστοποίηση του περιβαλλοντικού οφέλους σε ό,τι αφορά στη διαχείριση της ποιότητας των υδάτων, εστιάζοντας σε περιβαλλοντικά υποβαθμισμένους φυσικούς πόρους και όχι σε συγκεκριμένες τοπικές κοινότητες και δήμους.

Η προσθήκη επιπλέον κριτηρίων επιλογής, όπως είναι η ποσοτική κατάσταση των υδάτων, δηλαδή η τροποποίηση των κριτηρίων επιλογής, θα απαιτούσε την τροποποίηση του ΠΑΑ 2014-2020, την έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και, στη συνέχεια, την τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου για τη δράση, προκαλώντας σημαντική καθυστέρηση και πλήρη ανατροπή του προγραμματισμού του Υπουργείου για την έκδοση Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος εντός του Δεκεμβρίου του 2017. Με την έκδοση της Πρόσκλησης στις 28.12.2017, ορίστηκε ως έναρξη των δεσμεύσεων για τους δικαιούχους η 28.12.2017 και έχει αρχίσει η υποβολή αιτήσεων στήριξης στη δράση στις 15.01.2018 με καταληκτική ημερομηνία στις 16.02.2018. Έτσι, δίνεται η δυνατότητα η πληρωμή του πρώτου έτους εφαρμογής των δικαιούχων της δράσης να γίνει με βάση την Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης 2018 με προκαταβολή από τον Νοέμβριο του 2018.

Όσον αφορά στον συνδυασμό της δράσης με το πρασίνισμα, απαιτείται να γίνει πλήρως κατανοητό ότι η μεν δράση 10.1.04 είναι εθελοντική και η εφαρμογή της προϋποθέτει επιπλέον δεσμεύσεις εκ μέρους των δικαιούχων που συνεπάγονται απώλεια εισοδήματος, ενώ η εφαρμογή του πρασινίσματος αποτελεί υποχρέωση της βασικής ενίσχυσης και επιδοτείται χωριστά. Επιπλέον, η κάλυψη της δέσμευσης του πρασινίσματος από αγροτεμάχια που συμμετέχουν στις δεσμεύσεις της δράσης 10.1.04 συνεπάγεται μείωση της χρηματοδότησης της δράσης, όπως καθαρά αναφέρεται τόσο στην ΥΑ όσο και στην Πρόσκληση.

Σχετικά με την αύξηση του προϋπολογισμού της πρόσκλησης, σημειώνεται ότι μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης και εφόσον προκύψει ανάγκη και υπάρχουν διαθέσιμοι πόροι στο ΠΑΑ 2014-2020, σύμφωνα με το άρθρο 10 παραγρ. Δ της αριθ. 1013/95296/13-9-2017 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων “Καθορισμός πλαισίου εφαρμογής των Δράσεων 10.01.01 «Προστασία της άγριας ορνιθοπανίδας», 10.1.02 «Προστασία παραδοσιακού ελαιώνα Άμφισσας», 10.01.03 «Διατήρηση αμπελοκομικής πρακτικής στον αμπελώνα Ν. Θήρας» και 10.01.04 «Μείωση της ρύπανσης νερού από γεωργική δραστηριότητα» του Μέτρου 10 «Γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας (ΠΑΑ) 2014-2020” (Β’ 3256), προβλέπεται υπερδέσμευση σε ποσοστό 10% του ποσού της πρόσκλησης.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Βουλευτή κ. Γ. Κατσιαντώνη
2. Βουλευτή κ. Γ. Λαμπρούλη
3. Βουλευτή κ. Κ. Στεργίου